

Ireneusz Miciuła, Paweł Stępień

Ocena innowacyjności Polski przez pryzmat sytuacji gospodarczej i instytucji wspierania innowacji

Studia i Prace Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania 48/3, 217-227

2017

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

DOI: 10.18276/sip.2017.48/3-18

Ireneusz Miciuła*

Paweł Stępień**

Uniwersytet Szczeciński

OCENA INNOWACYJNOŚCI POLSKI PRZEZ PRYZMAT SYTUACJI GOSPODARCZEJ I INSTYTUCJI WSPIERANIA INNOWACJI

Streszczenie

W artykule przedstawiono instytucjonalne formy wspierania innowacyjności występujące w Polsce. Na podstawie danych statystycznych i wnioskowania przeprowadzono diagnozę obecnego stanu innowacyjności w Polsce przez pryzmat bieżącej sytuacji gospodarczej i struktury instytucjonalnych form wspierania innowacji.

Słowa kluczowe: innowacje, instytucje wspierania innowacji, polityka rozwoju gospodarczego

Wprowadzenie

W trakcie rozwoju gospodarczego świata rola i znaczenie różnych determinant decydujących o rozwoju i aktywności innowacyjnej ulegały zmianie. Prekursorem pojęcia „innowacja” jest Joseph A. Schumpeter. Według niego:

* Adres e-mail: irekmic@wneiz.pl.

** Adres e-mail: pawel.stepien@wneiz.pl.

Innowacja to wprowadzenie nowego towaru, którego konsumenci jeszcze nie poznali lub nowej odmiany jakiegoś produktu, wprowadzenie nowej metody produkcji, która jeszcze nie została wypróbowana w praktyce w danej gałęzi przemysłu, otwarcie nowego rynku, na którym określona gałąź produkcji nie była jeszcze obecna, bez względu na to, czy rynek ten istniał przedtem, czy też dopiero powstaje, zdobycie nowego źródła surowców lub półfabrykatów również niezależnie od tego, czy źródło to już istniało czy też miało być dopiero stworzone, przeprowadzenie nowej organizacji jakiegoś przemysłu, np. stworzenie sytuacji monopolistycznej lub złamanie pozycji monopolistycznej (Schumpeter, 1960, s. 104).

Według Petera F. Druckera: „Innowacja jest specyficznym narzędziem przedsiębiorczości – działaniem, które nadaje zasobom nowe możliwości tworzenia bogactwa” (Drucker, 1992, s. 39). Natomiast według metodyki Oslo innowacja to wdrożenie w praktyce gospodarczej nowego albo znacząco udoskonalonego produktu, usługi lub procesu, w tym także wdrożenie nowej metody marketingowej lub organizacyjnej redefiniującej sposób pracy lub relacje firmy z otoczeniem (MNiSW, 2008, s. 48). Definiując innowacje pragmatycznie, można podać, że są to wynalazki i rozwiązania, które mogą obronić się rynkowo i mają szansę na komercjalizację. Inaczej – innowacje to nowa jakość na rynku, która pozwala realizować dane zadania szybciej, taniej i efektywniej (INNPoland, 2016). Współcześnie innowacja jest traktowana jako ucieleśnienie wiedzy w produktach i usługach, co sprawia, że jej rozwój zależy od istnienia proinnowacyjnego otoczenia ekonomicznego, społecznego, kulturowego i formalnoprawnego (Borkowski, Marcinkowski, 2004, s. 202). Dlatego innowacje mogą być rozważane w znaczeniu rezultatywnym jako efekt procesów technicznych, społecznych, ekonomicznych, prawnych, kulturowych oraz organizacyjnych lub procesowym jako procesy twórczego myślenia zmierzające do zastosowania i użytkowania ulepszonych rozwiązań w technice, technologii, organizacji i w życiu społecznym.

Innowacja jest pojęciem mocno „obciążonym” teoretycznie i empirycznie. W literaturze można spotkać bardzo wiele nie zawsze precyzyjnie sformułowanych definicji. Wieloznaczność tego pojęcia jest wynikiem przede wszystkim poziomu prowadzonych rozważań, stosowania odmiennych zasad badawczych, a także tłumaczeń z języków obcych. Definicje innowacji zmieniają się wraz z kontekstem kulturowym, paradygmatami, panującą modą, obyczajami i praktykami językowymi danego autora i jego czasów. Jednak należy zauważyć, że istniejące różnice

pozwalają pełniej odkryć złożoną strukturę zjawiska. Różnorodność występujących definicji z jednej strony komplikuje praktyczne zastosowanie koncepcji innowacji, z drugiej jednak z pewnością pozwala na pełniejsze odkrycie jej złożonej istoty. Natomiast jednocześnie należy zwrócić uwagę na metodykę mierzenia i rejestrowania innowacyjności, gdzie nie wszystkie formy innowacji są ujmowane, a dodatkowo niektóre zmienne określające innowacyjność są niepewne i często niemierzalne co do faktycznych efektów (Miciuła, 2016). Potwierdza to złożoność omawianej problematyki. Celem artykułu jest ocena stanu innowacyjności w Polsce przez pryzmat bieżącej sytuacji gospodarczej i struktury instytucjonalnych form wspierania innowacji.

1. Instytucje wsparcia innowacji w Polsce

Współcześnie innowacje stały się głównym filarem rozwoju gospodarek, regionów i podmiotów (Wiśniewska, 2014). Jest to niezwykle istotne, ponieważ w sytuacji globalnego rynku oryginalność prowadzonej działalności dokonywana za sprawą innowacji oraz procesów transferowania technologii pozwala na osiągnięcie przewagi konkurencyjnej. Na innowacyjność gospodarki składają się działania organów władzy rządowej i samorządowej, jednostek badawczo-rozwojowych, przedsiębiorstw oraz innych instytucji tworzących otoczenie biznesowe. Jednak innowacyjna gospodarka nie jest jedynie prostą sumą elementów ją tworzących, lecz synergią uzyskiwaną w wyniku szeroko pojmowanej współpracy i współdziałania opartego na rozwiniętych relacjach sieciowych. W wyniku licznych analiz sytuacja Polski w zakresie innowacyjności traktowanej jako jeden z filarów konkurencyjności, pomimo pewnej poprawy, nie jest satysfakcjonująca. Nadal problemem jest efektywne inicjowanie i wzmacnianie aktywności innowacyjnej przedsiębiorstw. Również aktualnym wyzwaniem pozostaje tworzenie mechanizmów i narzędzi wsparcia współpracy gospodarki i nauki w celu pobudzania i stymulowania innowacyjności oraz przedsiębiorczości na styku obu sektorów. Istotną rolę zarówno w przekazywaniu wsparcia na innowacje, jak i bezpośrednim wspomaganium innowacyjności przedsiębiorstw odgrywa wiele instytucji i organizacji o charakterze ogólnokrajowym i regionalnym. Zadania w zakresie wspierania innowacyjności i transferu technologii na szczeblu centralnym realizuje Ministerstwo Gospodarki (Juchniewicz, Grzybowska, 2010, s. 63).

Do instytucji wspierających działalność innowacyjną i działających z ramienia państwa należą: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (MNiSW), Narodowe Centrum Nauki (NCN), Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR), Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Fundacja na rzecz Nauki Polskiej oraz Programy Ramowe UE w zakresie badań naukowych i innowacji. Poza tym dochodzą również regionalne inicjatywy wspierania działalności innowacyjnej. NCN i NCBiR zostały powołane do dystrybuowania środków publicznych na badania w drodze przejrzystych procedur konkursowych. NCBiR nastawione jest na finansowanie badań stosowanych, a NCN na finansowanie badań podstawowych. Obie agencje są organami wykonawczymi zależnymi od MNiSW (Szatkowski, 2016).

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) rozpoczęła działalność 1 stycznia 2001 roku. W 2002 roku przejęła zadania i obowiązki Agencji Techniki i Technologii oraz Polskiej Agencji Rozwoju Regionalnego. Do zadań PARP należy świadczenie usług doradczych i eksperckich, organizowanie szkoleń, przedsięwzięć promocyjnych i informacyjnych oraz gromadzenie i udostępnianie informacji istotnych dla przedsiębiorców. W ramach działalności finansowej PARP może udzielać pożyczek i dotacji podmiotom działającym na rzecz rozwoju przedsiębiorczości. Instrumenty wsparcia PARP to dotacje m.in. dla firm sektora MSP, instytucji działających na rzecz rozwoju MSP, instytucji szkoleniowych i rynku pracy oraz projekty własne realizowane ze środków budżetu państwa. W ramach spełniania tak licznych zadań w celu większej przejrzystości i efektywności działań PARP wydzielił Krajową Sieć Innowacji (KSI) oraz Bank Technologii i Wyrobów (BTW). KSI skupia ośrodki świadczące usługi proinnowacyjne, których zadaniem jest wypełnienie luki pomiędzy instytucjami sfery badawczo-rozwojowej i przedsiębiorstwami. Celem KSI jest zwiększenie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw przez wzrost ich innowacyjności w wyniku proinnowacyjnych usług. Natomiast BTW udostępnia małym i średnim przedsiębiorstwom informacje o innowacyjnych wyrobach i technologiach.

Fundacja na rzecz Nauki Polskiej (FNP) jako niezależna instytucja charakteryzuje się pełną swobodą w zakresie alokacji środków finansowych na cele statutowe, którymi są:

- wspieranie szeroko pojętej działalności sfery B+R,
- wspieranie inicjatyw inwestycyjnych służących nauce w Polsce,

- podejmowanie działań na rzecz transferu osiągnięć naukowych do praktyki gospodarczej (Szatkowski, 2016).

Kolejnymi podmiotami funkcjonującymi w Polsce dla wspierania innowacyjności mimo ograniczonego zasięgu w zakresie finansowania wdrożeń i rozwoju technologicznego z uwagi na niewielkie środki finansowe są (Niezbędnik Kadry Akademickiej, 2016):

- Agencja Rozwoju Przemysłu (ARP), która realizuje zadania w zakresie wspierania innowacyjności i transferu technologii przez udział w tworzeniu przez organy państwowe oraz samorządowe prawnych i instytucjonalnych rozwiązań dla dalszej transformacji gospodarki oraz wspieranie funkcjonowania infrastruktury instytucjonalnej służącej realizacji polityki regionalnej, w tym głównie agencji rozwoju regionalnego.
- Agencja Rozwoju i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR).
- Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych (PAIiIZ).

Władze samorządowe podejmują różne formy pobudzania aktywności gospodarczej i innowacyjności przedsiębiorstw w celu zwiększenia wpływów finansowych do budżetu samorządowego oraz bycia konkurencyjnym w stosunku do innych regionów. Dlatego w interesie władz samorządowych jest podejmowanie regionalnych inicjatyw prowadzących do tworzenia różnego rodzaju instytucji mających za zadanie wdrażanie ogólnie rozumianego postępu technicznego w regionie. Do instytucji tych można zaliczyć: centra transferu technologii, parki technologiczne, naukowe czy biznesu i handlu, a więc także tzw. technopolie, czyli skupienie wielu parków technologicznych na ograniczonym obszarze, oraz inkubatory przedsiębiorczości i wszelkiego rodzaju klastry. Tego typu instytucje są odpowiedzią na potrzebę występowania miejsc, w których pomysłodawcy nowych produktów i technologii lub zespoły badawcze różnych organizacji oraz przedsiębiorstwa chętne do ich wdrażania mogą nawiązać współpracę. Prowadzi to do efektywnego wdrażania postępu technicznego w regionie. Cechą tzw. wczesnej gospodarki opartej na wiedzy jest fakt, że większość tego typu instytucji i inicjatyw jest finansowana ze środków publicznych. Współcześnie w Polsce finansowanie instytucjonalnych form wspierania innowacji odbywa się głównie ze środków skarbu państwa oraz funduszy Unii Europejskiej.

2. Diagnoza innowacyjności Polski przez pryzmat bieżącej sytuacji gospodarczej

Bieżącą sytuację gospodarczą w Polsce najlepiej oddają dane ilościowe dotyczące struktury sektora przedsiębiorstw jako podmiotów wdrażających innowacje, według klas wielkości (tab. 1).

Tabela 1. Liczba oraz struktura przedsiębiorstw w 2014 roku

Ogółem	Udział przedsiębiorstw (%)			
	mikro	małych	średnich	dużych
1 843 460	95,8	3,2	0,8	0,2

Źródło: GUS (2015).

Z danych wynika, że w Polsce występuje 99% przedsiębiorstw małych i mikro, a w tym 91% przedsiębiorstw to własna działalność gospodarcza (GUS, 2015). Obraz ten w oczywisty sposób przedstawia stan i fazę rozwoju gospodarki w Polsce. Pomimo tego zaobserwowano średni wzrost nakładów na innowacje dla jednego przedsiębiorstwo do poziomu 1 mln EUR w 2012 roku (średnia UE dla 28 krajów to 1,15 mln EUR w 2012 r.) wobec 785 tys. EUR w 2010 roku. Natomiast dane GUS z 2013 roku pokazują spadek odsetka innowacyjnych przedsiębiorstw. Przemysłowe firmy wydały na innowacje mniej o 2,7%, a usługowe aż o 21% mniej niż w 2012 roku (Zadura-Lichota, 2015). W związku tym zauważono, że w Polsce formułuje się niewielka grupa innowacyjnych firm, która stale zwiększa nakłady na działalność innowacyjną. Ponadto ponoszone nakłady są na porównywalnym poziomie do średniej UE, co pozwala sądzić, że firmy te są konkurencyjne nie tylko na poziomie kraju, lecz także świata. W innym przypadku nie miałyby bowiem motywacji na zwiększanie nakładów. Dlatego do głównych przyczyn słabości innowacyjnej przedsiębiorstw w Polsce zaliczono:

- a) strukturę przedsiębiorstw – zbyt mało średnich i dużych przedsiębiorstw o wystarczającym potencjale finansowym; natomiast z praktyki życia gospodarczego oraz badań w literaturze przedmiotu wiadomo, że mniejsze przedsiębiorstwa nie mają podstawowych zasobów dla realizacji innowacji (Świadek, 2014);

- b) strukturę gospodarki – słaby przemysł, sektory technologiczne w zdecydowanej mniejszości w stosunku do sektorów bazujących na tanich czynnikach produkcji;
- c) niewystarczające zasilenia finansowe umożliwiające pokrycie wydatków związanych z działalnością innowacyjną i ryzyka z nią związanego (Janasz, 2014, s. 94);
- d) brak skutecznych rozwiązań systemowych podejmowanych na poziomie administracji rządowej – przyjęcia określonych priorytetów pozwalających zdobyć przewagę konkurencyjną na poziomie krajowym (jak np. w Finlandii – zwiększenie nakładów na prace B+R, ukierunkowanie na kształcenie techniczne itp.) (Szuster, 2016);
- e) niewykorzystany potencjał badawczy uczelni wyższych ze względu na wciąż występującą lukę pomiędzy tym, co uczelnie mogą zaoferować, a efektywnym popytem na innowacyjne rozwiązania ze strony przedsiębiorstw; brak wypracowanych ścieżek komercjalizacji wiedzy;
- f) wynagrodzenia pracowników są znacznie niższe niż w wyżej rozwiniętych państwach UE; powszechne umowy śmieciowe nie dają podstawy nawiązania stałego stosunku pracy, co powoduje brak stabilności zatrudnienia i brak identyfikacji pracowników z firmą; kultura organizacyjna przedsiębiorstw jawi się często w ramach zarządzania autorytarnego, a to nie sprzyja podejmowaniu inicjatyw przez pracowników;
- g) wydatkowane środki unijne w niewielkim stopniu przekładają się na poziom innowacyjności polskiej gospodarki. Wynika to ze złego sposobu wykorzystania środków unijnych, ponieważ preferowane są projekty szybkie, z reguły małe i o niskim ryzyku opóźnień w realizacji (odrzucając innowacyjne, ambitne, a tym samym trudne i długotrwałe) oraz nadmiernej formalizacji i biurokratyzacji mechanizmów wsparcia. Dodatkowo środki unijne służą do inwestycji w maszyny i urządzenia na podstawie absorpcji istniejących technologii bez ich rozwijania oraz stały się narzędziem praktycznego przechwytywania i koncentracji władzy, co nie służy innowacyjności, a tylko psuje rynek i konkurencję (Geodecki i in., 2012).

Powyższe analizy potwierdzają dane ze statystyki publicznej, które wskazują na istnienie potencjału innowacyjnego wśród wąskiej grupy przedsiębiorstw, około 23% firm (Lublińska-Kasprzak, 2015). Wydatki na B+R w 2014 roku sięgnęły 0,9%

PKB (GUS, 2015). Strategia do 2030 roku zakłada wzrost wydatków na badania i rozwój do 1,7% PKB. Jednak postęp w osiąganiu większej innowacyjności jest ograniczony, a wydatki na B+R w dalszym ciągu należą do najniższych w Europie i są wciąż uzależnione od sektora publicznego wspieranego funduszami unijnymi. Istotną zmianą jest jednak zwiększenie wydatków przedsiębiorstw prywatnych, które w 2014 roku osiągnęły 0,4% PKB, wzrastając z poziomu 0,2% notowanego pięć lat wcześniej (Komisja Europejska, 2016).

Podsumowanie

Nieskuteczność polityki innowacyjnej w Polsce związana jest przede wszystkim ze stosowaniem zbyt wąskiej grupy instrumentów wsparcia innowacyjności bez strategii ogólnej. W zasadzie z przeprowadzonej analizy instytucji wspierania innowacji wynika, że główną formą wsparcia działalności badawczo-rozwojowej są bezpośrednio dotacje finansowe. Charakter tej pomocy, trudna sytuacja budżetowa oraz objęcie taką pomocą wąskiej grupy podmiotów nie przynoszą zauważalnych efektów makroekonomicznych (Szopik-Depczyńska, 2009, s. 190). Dodatkowo zauważono, że instytucje wspierania innowacji często wykazują własne problemy w stabilności funkcjonowania, co wiąże się zarówno ze stroną finansów własnych, jak i fundamentem, jakim są przepisy prawa. Jednocześnie porównując strukturę nakładów wewnętrznych na badania i rozwój w Polsce, należy zwrócić uwagę na podobieństwo do nakładów w krajach słabo rozwiniętych (Szynek, Karasek, 2015). W strukturze tej dominującą rolę odgrywa sektor rządowy jako główny wykonawca finansujący prace B+R. Ponadto nakłady budżetowe na naukę przeznaczane są w większości (65%) na zabezpieczenie podstawowych potrzeb jednostek naukowych (Łącka, 2013). Głównymi barierami we wdrażaniu innowacji pozwalających na rozwój technologiczny jest bariera finansowa, którą wskazało ponad 67% badanych przedsiębiorstw, oraz bariery organizacyjne (56,7% wskazań) (Stefański, 2008, s. 25). Bariery organizacyjne podzielono na zewnętrzne i wewnętrzne. Zewnętrzne bariery organizacyjne to m.in. bariery formalnoprawne i przepisy podatkowe, ale również trudności w pozyskiwaniu informacji na temat technologii i jakość współpracy z sektorem nauki. Wewnętrzne bariery organizacyjne to z kolei brak odpowiedniej infrastruktury, odpowiedniej kadry czy mało innowacyjny charakter działalności firmy. Również należy zwrócić uwagę na wysoką liczbę wskazań na

bariery mentalne i potrzebę innowacji, ponieważ wyłania się obraz polskich przedsiębiorstw, w których tkwi przekonanie, że nie warto inwestować w innowacje.

Niewątpliwie wiele z opisanych barier wynika z aktualnego stanu polskiej gospodarki i jej pozycji w stosunku do państw Europy Zachodniej, gdyż według badań społecznych Polacy wyróżniają się w Europie inteligencją oraz twórczością (trzecie miejsce wśród państw UE), a jednocześnie pod względem rejestrowanych patentów czy implementowanych technologii Polska jest wśród ostatnich państw w rankingu (Komisja Europejska, Bank Światowy, 2016). Taki stan rzeczy potwierdzają analizy przedstawione w literaturze przedmiotu oraz praktyczne przykłady sukcesów wprowadzania polskich pomysłów technologicznych poza granicami państwa. Dlatego istotna jest likwidacja barier finansowych i prawno-politycznych oraz stworzenie infrastruktury instytucjonalnej dla rozwoju innowacyjności wśród polskich przedsiębiorstw. Stanie się to możliwe, gdy system panujący w Polsce nie będzie nastawiony na drenaż mózgow i wynalazków za granicę, zaś będzie kształtował przyjazny innowacjom system prawno-finansowy.

Literatura

- Borkowski, T., Marcinkowski, M. (2004). Społeczno-psychologiczne uwarunkowania wprowadzania innowacji w przedsiębiorstwie. W: E. Okoń-Horodyńska (red.), *Rola polskiej nauki we wzroście innowacyjności gospodarki* (s. 189–199). Warszawa: Polskie Towarzystwo Ekonomiczne.
- Drucker, P.F. (1992). *Innowacje i przedsiębiorczość. Praktyka i zasady*. Warszawa: PWE.
- Geodecki, T., Gorzelak, G., Górniak, J., Hausner, J., Mazur, S., Szlachta, J., Zaleski, J. (2012). *Kurs na innowacje. Jak wyprowadzić Polskę z rozwojowego dryfu?* Kraków: Fundacja Gospodarki i Administracji Publicznej.
- GUS (2015). *Działalność przedsiębiorstw niefinansowych w 2014 roku*. Warszawa.
- INNPoland (2016). Serwis internetowy INNPoland. Pobrano z: <http://innpoland.pl> (21.11.2016).
- Janasz, K. (2014). Ryzyko w zarządzaniu strategicznym organizacją. W: R. Borowiecki, J. Kaczmarek (red.), *Zarządzanie przedsiębiorstwem w warunkach współczesnych wyzwań gospodarczych. Modele – metody – procesy* (s. 89–99). Kraków: Fundacja Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie.
- Juchniewicz, M., Grzybowska, B. (2010). *Innowacyjność mikroprzedsiębiorstw w Polsce*. Warszawa: PARP.

- Komisja Europejska (2016). *Dokument roboczy służb Komisji. Sprawozdanie krajowe – Polska 2016*. Bruksela.
- Komisja Europejska, Bank Światowy (2016). Raport *Doing business*.
- Lublińska-Kasprzak, B. (2015). *Potencjał innowacyjności w przedsiębiorstwach i otoczeniu społeczno-gospodarczym. Raport z badań PARP*. Warszawa: PARP.
- Łącka, I. (2013). *Efektywność powiązań nauki z przemysłem w procesach innowacyjnych*. Szczecin: Stowarzyszenie Naukowe Instytut Gospodarki i Rynku.
- Mazur, R. (2015). Endogenne czynniki rozwoju przedsiębiorstw. W: R. Czaja (red.), *Problemy zrównoważonego rozwoju w Unii Europejskiej* (s. 50–60). Katowice: Wydawnictwo Sophia.
- Miciuła, I. (2016). Metodyka tworzenia indeksów innowacyjności a determinanty ich wyników. W: D. Rosati, J. Wiśniewska (red.), *Działalność innowacyjna przedsiębiorstw w Polsce* (s. 101–112). Warszawa: Wydawnictwo CeDeWu.
- MNiSW (2008). *Podręcznik Oslo. Zasady gromadzenia i interpretacji danych dotyczących innowacji*. Wydanie trzecie. Warszawa.
- Niezbędnik Kadry Akademickiej (2016). *Instytucjonalne formy finansowego i organizacyjnego wspierania innowacyjności*, nr 11 sierpień/wrzesień.
- Schumpeter, J.A. (1960). *Teoria rozwoju gospodarczego*. Warszawa: PWN.
- Stefański, M. (2008). *Regionalne wspieranie procesów innowacyjnych w gospodarce w oparciu o fundusze strukturalne – raport z badań*. Lublin: Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji.
- Szatkowski, K. (2016). *Zarządzanie innowacjami i transferem technologii*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Szyk, A., Karasek, J. (red.) (2015). *Innowacje 2015*. Warszawa: Instytut Innowacyjna Gospodarka
- Szopik-Depczyńska, K. (2009). Uwarunkowania aktywności badawczo-rozwojowej w przedsiębiorstwach. W: W. Janasz (red.), *Innowacje w strategii rozwoju organizacji w Unii Europejskiej* (s. 171–191). Warszawa: Difin.
- Szuster, M. (2016). *Miękkie i twarde, cz. 1*. Pobrano z: http://logistyczny.com/arttykul_ogo.php?id=7279 (20.11.2016).
- Świadek, A. (2014). Wpływ wielkości przedsiębiorstw na innowacyjność systemu przemysłowego w Polsce. *Gospodarka Narodowa*, 2 (276), 121–139.
- Wiśniewska, J. (2014). Transfer technologii w strategii rozwoju przedsiębiorstwa. W: R. Borowiecki, J. Kaczmarek (red.), *Zarządzanie przedsiębiorstwem w warunkach współczesnych wyzwań gospodarczych. Modele – metody – procesy* (s. 119–131). Kraków: Fundacja Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie.

Zadura-Lichota, P. (red.) (2015). *Innowacyjna przedsiębiorczość w Polsce. Odkryty i ukryty potencjał polskiej innowacyjności*. Raport PARP. Warszawa: PARP.

EVALUATION OF POLISH INNOVATION THROUGH THE PRISM OF THE ECONOMIC SITUATION AND INSTITUTIONS SUPPORTING INNOVATION

Abstract

The article presents the institutional forms of support for innovation occurring in Poland. On the basis of statistical data and reasoning, conducted a diagnosis of the current state of innovation in Poland through the prism of the current economic situation and the structure of the institutional forms of support for innovation.

Keywords: innovation, innovation support institutions, economic development policy

JEL codes: D6, F21, F63, G23, O3